

Medieklagenemnda

Klagenemndas avgjørelse av 11. september 2023 i sak 2023/0416

Saken gjelder: Avslag på søknad om tilskudd til distribusjon av utenlandsk kvalitetsfilm (pakketilskudd)

Klager: Manymore AS

Klagenemndas medlemmer: Bjørnar Borvik, Gunn Enli, Karin Fløistad og Eirik Østerud

Bakgrunn:

- (1) Manymore AS (heretter klager) søkte 1. november 2022 Norsk filminstitutt (heretter NFI) om pakketilskudd til distribusjon av fem utenlandske kvalitetsfilmer, hvorav fire filmer var rettet mot barn og unge. Samlet søknadsbeløp var 1 290 000 kroner.
- (2) NFI avslo 16. januar 2023 søknaden om tilskudd. NFI ga følgende begrunnelse for avslaget:

«[...] På grunnlag av utvalgets helhetlige vurdering anser NFI at det er mindre sannsynlig at søker vil distribuere film som innehar en kunstnerisk kvalitet som svarer til formålet med ordningen sammenlignet med de andre søkerne i denne runden. Søknaden når derfor ikke opp i konkurranse med andre søkere ut fra den totale rammen for ordningen denne runden.»
- (3) Klager ba 23. januar 2023 om innsyn i sakens dokumenter. Klager ba også om en redegjørelse for saksbehandlers habilitet og habiliteten til saksbehandlers overordnede. Klager ba samtidig om at klagefristen ble utsatt i påvente av etterspurt informasjon.
- (4) NFI besvarte henvendelsen 1. februar 2023. NFI besvarte habilitetsinnsigelsen fra klager, og innvilget klager innsyn i sakens dokumenter. Ny klagefrist ble samtidig bekreftet, og ble gitt til 22. februar 2023.
- (5) Klager påklaget vedtaket 22. februar 2023.
- (6) NFI kontaktet klager per e-post 9. mars 2023 angående klagen. NFI kommenterte flere forhold i klagen og ba om avklaringer fra klager før klagen ville behandles. Blant annet ble klager bedt om å avklare om klagen var å anse som en klage på vedtaket 16. januar 2023 eller pakketilskuddsordningen som sådan. NFI etterspurte samtidig om klager ønsket en nærmere begrunnelse for vedtaket. Klager svarte NFI i e-post 24. mars 2023. Klager bekreftet at det var vedtaket 16. januar 2023 som var påklaget, og ba om en nærmere begrunnelse for vedtaket. Begrunnelse ble sendt til klager 31. mars 2023.

Postadresse:

Postboks 511 Sentrum
5805 Bergen

Besøksadresse:

Zander Kaaes gate 7
5015 Bergen

Telefon: +47 55 19 30 00 post@knse.no

- (7) I e-post 3. april 2023 sendte klager kommentarer til NFIs begrunnelse. NFI besvarte henvendelsen 26. april 2023.
- (8) NFI foretok en fornyet vurdering av klagers søknad, men opprettholdt avslaget. Innstilling i saken ble oversendt Medieklagenemnda 8. juni 2023. I innstillingen var blant annet utvalgets begrunnelse for avslaget gjengitt. Utvalgets vurdering var følgende:

«Kunstneriske kvalitet: Totalt sett har klager en uklar profil og et lite bevist forhold til kvalitet. Av filmene som er oppgitt i årets søknadsrunde er det kun filmen Neighbours som har tilstrekkelig kunstnerisk kvalitet. Barnefilmene fremstår som svake kvalitetsmessig og svarer ikke til formålet med ordningen. Barnefilmene vurderes videre til å være generiske sjangerfilmer av lav kvalitet, som i liten grad bidrar til bredde i filmtilbudet til barn og unge. Filmene er ansett til å ha et lite originalt uttrykk. Filmen Makva er spesielt trukket fram som en film som ikke innehar tilstrekkelig høy kunstnerisk kvalitet.

Filmenes bidrag til mangfold: Syria og Neighbours trekkes positivt frem ved bidrag til mangfold. Notre-Dame er trukket frem av søker som et eksempel på mangfold. Her mener utvalget at det kan virke som om begrepet er misforstått. De resterende filmene får ikke uttelling for mangfold.

Lanseringsstrategi: Lanseringsstrategien er vurdert som middels god. Det er vurdert at det finnes tilsynelatende mye «standard» reklameforløp og at filmene ikke nødvendigvis lanseres, men slippes i markedet. Likevel har Manymore en tett og god dialog med kinoene. Markedsføringen av filmene burde bli bedre, samt at inntrykket utvalget sitter igjen med er en manglende bevissthet omkring valg og strategi.

Gjennomføringsevne: Filmene som er lansert for et voksent publikum har i det siste fått dårlige anmeldelser og lite besøk og dermed ikke nådd frem til publikum. Barnefilmene Manymore har lansert, når et stort publikum, og dette viser at deres filmer rettet mot barn har lite behov for tilskudd for å nå fram til målgruppen.

Etter en helhetlig vurdering lander utvalget på en samlet anbefaling på å gi pakketilskudd til en voksenfilm og ingen barnefilmer. Det er blitt lagt avgjørende vekt på de planlagte filmenes manglende kunstneriske kvalitet og at de ikke vil bidra til økt kvalitet og bredde i filmtilbudet, samt gi tilbud om økt kvalitetsfilm for barn jf. detaljforskriften § 3. Gjennomføringsevnen av tidligere filmtitler, viser også at disse filmene ikke har bidratt til økt kvalitet og bredde jf. detaljforskriften § 3 og dermed ikke svarer til ordningens formål. Utvalget anbefaler derfor avslag på søknad om pakketilskudd, i konkurranse med andre søkere.»

- (9) Klager innga ytterligere merknader i saken 13. juli 2023.
- (10) Nemndsmøter i saken ble avholdt 30. august og 11. september 2023.

Anførsler:

Klager har i det vesentlige anført:

Habilitet

- (11) Klager har gjort gjeldende at saksbehandler hos NFI er inhabil. Det er anført at vedkommende saksbehandler ikke behandler klagers søknader uhildet og likt. Klager viser til at saksbehandler ikke bruker skjønn når det gjelder klager, og «ser mellom

fingerne» når det gjelder selskap som er i nær relasjon til saksbehandlers overordnede. Klager er videre av den oppfatning at saksbehandler har gjort grove feil i saksbehandlingen av klagers søknader, blant annet regnefeil og henvisninger til uriktige referanser. Som følge av dette har klager rettet en klage mot saksbehandler til NFI.

- (12) Klager har også anført at NFI selv har vist til at det er et stort kollegium i NFI, og mener at NFI da bør hensynta klagers innsigelser til saksbehandlers habilitet og fordele deres sak til en annen saksbehandler.
- (13) Det er ikke tilstrekkelig at NFI viser til at de tidligere har vurdert at saksbehandler ikke er inhabil, ettersom klager i ettertid har belyst en rekke nye problemstillinger knyttet til saksbehandler.

Saksbehandlingsfeil – den konkrete vurderingen

- (14) Klager har gjort gjeldende at saksbehandler har foretatt uriktige beregninger av klagers poeng, slik at klagers søknad urettmessig har fått en for lav poengsum. Klager har blant annet vist til at NFI urettmessig har trukket ni poeng i kategorien «tidligere resultater på kunstnerisk vurdering». Klager har i den forbindelse stilt spørsmål ved om saksbehandler har anledning til å justere poengsummen som er oppgitt av søker i søknaden, uten at søker får anledning til å uttale seg. Klager har framholdt at det er en viktig forutsetning for at utvalget skal kunne utføre sitt kunstneriske og filmfaglige skjønn at det får presentert en korrekt gjennomgått søknad fra saksbehandler. Det er klagers syn at utvalgets inntrykk av klager – herunder at klager har en uklar profil og et lite bevisst forhold til kvalitet og at filmene er svak kvalitetsmessig, har lite originalt uttrykk og får dårlige anmeldelser – nettopp skyldes saksbehandlers framstilling av søknaden.
- (15) Klager har videre gjort gjeldene at utvalgets vurderinger er uriktige og forutinntatte, og bestrider en del av utvalgets utsagn, både hva gjelder utvalgets vurderinger av kunstnerisk kvalitet og klagers gjennomføringsevne. Blant annet anfører klager at utvalget har hatt en forutinntatt holdning til filmen «Makva» når utvalget har konkludert med at denne filmen ikke innehar tilstrekkelig høy kunstnerisk kvalitet. Klager viser i den forbindelse til at filmen fortsatt var under produksjon på tidspunktet søknaden var til behandling, og at utvalget dermed ikke hadde sett produktet før det vurderte filmens kunstneriske kvalitet.
- (16) Klager har bestridt at de har fått dårlige anmeldelser på filmene som er lansert for et voksent publikum, slik utvalget har vist til. Klager ber NFI dokumentere denne påstanden.
- (17) Klager er uenig i NFIs vektlegging av visninger på festivaler, anmeldelser i medier og Metascore i vurderingen av filmenes kunstneriske kvalitet. Klager har vist til at festivalene som NFI vurderer som anerkjente har andre motiver enn kunstnerisk kvalitet som er styrende for hvilke filmer som blir valgt, slik at det ikke utelukkende er filmenes kunstneriske kvalitet som er avgjørende for om den blir vist. Blant annet er Frankrike overrepresentert med filmer under festivalen i Cannes. I tillegg er journalistene som skriver anmeldelser avhengig av å selge artikler for å få dekket reisen til de anerkjente festivalene. Økonomiske motiver er dermed styrende for deres reportasjer og anmeldelser. Klager har også vist til at mediene som NFI vurderer som anerkjente, er store britiske og amerikanske multinasjonale «pengemaskiner» på like linje med Metascore, og disse representerer ikke filmbransjen i sin helhet.

Øvrige saksbehandlingsfeil – pakketilskuddsordningen som sådan

- (18) Klager har også gjort gjeldende at pakketilskuddsordningen er i strid med hovedforskriften § 5 første setning og detaljforskriften § 3 andre ledd, ettersom det er distributørens tidligere resultat, og ikke de omsøkte filmene, som er utslagsgivende for om det innvilges tilskudd. Ettersom forskriftene oppstiller krav om at tilskudd kun kan gis til distribusjon av filmer av høy kunstnerisk kvalitet, må et vedtak om tildeling av tilskudd bygge på en vurdering av filmenes kunstneriske kvalitet. Klager stiller spørsmål ved hvilke kunstneriske kriterier utvalget legger til grunn for tildelingen når utvalget på tildelingstidspunktet ikke vet hvilke filmer det søkes om midler til. Pakketilskuddsordningen framstår som et driftstilskudd til et knippe selskaper, og filmens kunstneriske uttrykk er ikke lenger det avgjørende for tildelingen.
- (19) Klager har avslutningsvis gjort gjeldende at NFIs tildeling er betydelig konkurransehemmende for bransjen og i strid med forutsetningene for regelverket. Klager har vist til at deres konkurrenter tildeles betydelige midler fra NFI og fritas for all økonomisk risiko på forskudd, og dermed kan handle inn film. Klager er av den oppfatning at deler av tildelingen bryter med EØS-retten, og vil sende inn en klage til ESA. Klager har vist til at selv om kommisjonsforordning nr. 651/2014 under artikkel 54 gir rom for støtte til distribusjon, så er det fortsatt flere forutsetninger som skal være oppfylt, herunder hva som er godkjente kostnader. Det er flere aktører som har mottatt over 200 000 euro i tilskudd over en periode på tre år, hvilket kan tilsi at også kommisjonsforordning nr. 1407/2013 er gjeldende.

NFI har i det vesentlige anført:

Habilitet

- (20) NFI vurderer alltid saksbehandlers habilitet før behandling av nye søknader, og dette ble også gjort da NFI mottok klagers søknad. Det er etter NFIs syn klart at saksbehandler ikke har en slik nær tilknytning til saken som omfattes av forvaltningsloven § 6 første ledd, og dermed ikke kan anses inhabil på dette grunnlag.
- (21) I saksbehandlingen av pakketilskuddet er avdelingsdirektør for formidling og samfunn, Julie Ova, inhabil, jf. forvaltningsloven § 6 første ledd bokstav b. Dette er grunnet familiære bånd til en person som er tilknyttet et annet selskap som også søker om tilskudd etter ordningen. Ova er dermed ikke involvert i saksbehandlingen av søknader i ordningen. Det er dermed NFIs direktør Kjersti Mo som fatter vedtak om pakketilskudd. Saksbehandler i saken er direkte underordnet Ova ved behandlingen av andre tilskuddsordninger, men ikke ved behandlingen av pakketilskuddet. Saksbehandler treffer dessuten ikke avgjørelse i saken, da det er oppnevnt et utvalg på tre personer som anbefaler tilskudd. Saksbehandlers funksjon er å kontrollere opplysningene oppgitt av søker, samt å oppsummere og sammenfatte anbefalingene fra utvalget til en innstilling. Det er direktør som fatter vedtak på bakgrunn av innstillingen fra utvalget. Ettersom saksbehandler ikke treffer avgjørelse i saken, kan vedkommende uansett ikke anses inhabil etter bestemmelsen om avledet inhabilitet i forvaltningsloven § 6 tredje ledd.
- (22) Det foreligger etter NFIs vurdering heller ikke andre «særegne forhold» som er «egnet til å svekke tilliten til hans upartiskhet» jf. forvaltningsloven § 6 andre ledd. Saksbehandler har ingen nær tilknytning til verken parten eller saken. NFI mener videre at saksbehandler ikke har en særlig interesse av sakens utfall eller at det finnes andre momenter som taler

for at tilliten er svekket til saksbehandler. NFI mener derfor at saksbehandler kan behandle saken og ikke er inhabil.

Saksbehandlingsfeil – pakketilskuddsordningen som sådan

- (23) Klager har anført at pakketilskuddsordningen er i strid med hovedforskriften § 5 første setning og detaljforskriften § 3 andre ledd. Det følger av forvaltningsloven § 28 første ledd at kun enkeltvedtak kan påklages. Klager har dermed ikke mulighet til å klage på hele pakketilskuddsordningen.

Saksbehandlingsfeil - den konkrete vurderingen

- (24) Hva gjelder klage på enkeltvedtaket, kan utvalgets vurderinger ikke påklages da dette gjelder «det kunstneriske eller filmfaglige skjønn», jf. hovedforskriften § 8 første ledd, andre setning.
- (25) NFI kan ikke se at det er utvist feil fra NFIs side. Utvalgets vurdering er videreformidlet til klager, i vurderingen er det lagt vekt på relevante vilkår og prioriteringskriterier som følger av forskriften og ordningens retningslinjer, og vurderingen er nærmere begrunnet.
- (26) Når det gjelder påstått regnefeil i saksbehandlingen, har NFI i klagebehandlingen foretatt en full gjennomgang av poengsettingen. NFI har også foretatt en kontroll av de øvrige søknadene i søknadsrunden. I søknadsskjemaet har klager oppført totalt 75 poeng. Etter gjennomgangen har NFI foretatt visse justeringer, og klager har oppnådd 45 poeng. Dette er en lavere poengsum enn ved første beregning under søknadsbehandlingen. NFI har bemerket at selv om utregningen ble foretatt i tråd med klagers anførsler – med alle oppførte filmer, samt oppjustert poeng grunnet feil snitt ved filmanmeldelser – ville klager likevel ikke fått høyere poengsum enn neste søker på listen.

Medieklagenemndas vurdering:

- (27) Saken gjelder klage over NFI sitt avslag på søknad om pakketilskudd til distribusjon av utenlandske kvalitetsfilmer. Klagen er rettidig, jf. forvaltningsloven § 29 tredje ledd.
- (28) Det rettslige grunnlaget for behandlingen av søknaden følger av forskrift om tilskudd til filmformidling av 12. oktober 2016 nr. 1209 (heretter detaljforskriften). Detaljforskriften er hjemlet i forskrift om tilskudd til produksjon og formidling av audiovisuelle verk av 7. oktober 2016 nr. 1196 (heretter hovedforskriften). For rettslige spørsmål som ikke er regulert i detaljforskriften og hovedforskriften gjelder lov 2. oktober 1967 om behandlingsmåten i forvaltningssaker (heretter forvaltningsloven), jf. lovens § 1.
- (29) Klagenemnda vil først ta stilling til klagers anførsel om saksbehandlers habilitet i saken. Regler om habilitet følger av forvaltningsloven kapittel 2.
- (30) Klagenemnda forstår klagers argumentasjon i saken slik at saksbehandler er inhabil til å behandle saken som følge av at hans nærmeste overordnede, avdelingsdirektør Julie Ova, har tette bånd til en person som er tilknyttet en annen søker i ordningen. Nemnda forstår det også slik at klager mener at saksbehandler ikke er habil som følge av gjentatt feilbehandling av klagers søknader, som igjen har resultert i at klager har klaget på saksbehandler.

- (31) Klagenemnda legger for sin vurdering til grunn NFIs opplysninger om at saksbehandler ikke er «direkte underordnet» Julie Ova i behandlingen av søknader etter pakketilskuddsordningen, og at det uansett ikke er saksbehandler som treffer avgjørelsene. Nemndas konklusjon er derfor at saksbehandler ikke er inhabil etter forvaltningsloven § 6 tredje ledd. Det foreligger heller ikke opplysninger som tilsier at saksbehandler har en slik nær tilknytning til klager eller andre parter i saken som medfører inhabilitet etter forvaltningsloven § 6 første ledd.
- (32) Spørsmålet er dermed om det foreligger «andre særegne forhold» som er «egnet til å svekke tilliten til hans upartiskhet», jf. forvaltningsloven § 6 andre ledd.
- (33) Etter denne bestemmelsen må det foretas en konkret vurdering av saksbehandlers habilitet i den enkelte sak. Det er saksbehandlerens tilknytning til saken eller dens parter som må vurderes, og det må foretas en objektiv vurdering av hvordan forholdet vil fremtre utad – for partene og allmennheten, jf. lovavdelingens uttalelse i sak JDLOV-2000-8596B. I vurderingen skal det legges vekt på om avgjørelsen i saken kan innebære en «særlig fordel, tap eller ulempe» for personen selv eller noen som vedkommende har nær personlig tilknytning til, og om det er reist habilitetsinnsigelse av en part, jf. § 6 andre ledd, første og andre setning. Slike innsigelser vil imidlertid kun få betydning i tvilstilfeller, jf. Torstein Eckhoff og Eivind Smith, Forvaltningsrett, 12. utgave, Oslo 2022, side 226. I juridisk teori er det videre lagt til grunn at en saksbehandler vil være inhabil dersom vedkommende har et særlig sterkt engasjement for en bestemt løsning i saken, jf. samme referanse side 225. Nemnda legger denne forståelsen av regelverket til grunn for sin vurdering av foreliggende sak.
- (34) Klager har gjort gjeldende at saksbehandler ikke behandler søknadene fra klager uhildet og likt med øvrige søknader om midler. Medieklagenemnda kan ikke se at det foreligger dokumentasjon som underbygger påstanden. NFI har på sin side vist til at saksbehandler ikke har noen nær tilknytning til verken parten eller saken, og at vedkommende heller ikke har en særlig interesse av sakens utfall. Nemnda finner ikke grunnlag for å betvile dette.
- (35) Nemnda vil likevel bemerke at dersom det er fremmet en habilitetsinnsigelse mot en saksbehandler og det enkelt lar seg gjøre å finne en annen som kan behandle saken, vil gode grunner tale for at forvaltningsorganet bør etterkomme innsigelsen, jf. Torstein Eckhoff og Eivind Smith, Forvaltningsrett, 12. utgave, Oslo 2022, side 226. Det er på det rene at en habilitetsinnsigelse i seg selv ikke medfører at det foreligger «særegne forhold» som er egnet til å svekke tilliten til saksbehandlers habilitet i saken. En slik rettstilstand ville i realiteten ha medført at søkere kunne velge bort saksbehandlere, noe som selvsagt ikke er akseptabelt. Nemnda har merket seg at det er en konfliktfylt relasjon mellom klager og saksbehandler, og nemnda vil ikke utelukke at dersom denne situasjonen vedvarer over tid, så vil konfliktens varighet og intensitet trekke i retning av at det foreligger «særegne forhold» som kan være egnet til å svekke tilliten til saksbehandlers habilitet i saken. Her er det sentralt at vurderingen etter § 6 andre ledd er en objektiv vurdering av hvordan forholdet vil framstå utad, for partene og allmennheten.
- (36) Etter en samlet vurdering er nemnda kommet til at det på nåværende tidspunkt ikke foreligger «særegne forhold» som er egnet til å svekke tilliten til saksbehandlers habilitet i saken, jf. forvaltningsloven § 6 andre ledd. Nemnda vil likevel be NFI vurdere om det er mulig å innrette saksbehandlingen av framtidige søknader fra klager på en annen måte,

slik at også klager har tillit til grunnlaget for de vedtak som fattes. Dette er også i NFIs interesse.

- (37) Medieklagenemnda går så over til å vurdere de materielle spørsmålene i saken.
- (38) Innledningsvis vil Medieklagenemnda bemerke at den ikke har myndighet til å overprøve pakketilskuddsordningen som sådan. Nemndas myndighet er begrenset til å overprøve NFIs tildelinger i de enkeltsaker som påklages, jf. hovedforskriften § 8 første ledd, jf. forvaltningsloven § 28. Nemnda kan dermed ikke overprøve klagers anførsler som retter seg mot NFIs innretning av tilskuddsordningen på generelt grunnlag. Dette la nemnda også til grunn i sak 2022/0997.
- (39) De særlige vilkårene for tildeling under tilskuddsordningen følger av detaljforskriften § 3 andre ledd, som lyder slik:

«Det kan gis tilskudd til distribusjon av utenlandsk film av høy kulturell verdi og kunstnerisk kvalitet til Norge, og til versjonering av barnefilm til norsk og samisk.»

- (40) Det følger av bestemmelsen at det «kan» gis distribusjonstilskudd. Selv om vilkårene for tilskudd er oppfylt, har altså ikke søker et rettskrav på tilskudd fra ordningen. NFI må foreta en samlet vurdering av søknaden i henhold til detaljforskriften § 11, hvor det heter:

«Vedtak om tilskudd baseres på en samlet vurdering av:

- a) formålet med tilskuddsordningene,
- b) prioriterte satsingsområder eller hensyn fastsatt av Kulturdepartementet eller Norsk filminstitutt,
- c) prosjektets egenart, kunstneriske og/eller kulturelle verdi,
- d) prosjektets økonomi og bærekraft,
- e) geografisk spredning, og
- f) relevante profesjonelle resultater hos søker eller andre nøkkelpersoner i prosjektet.»

- (41) Av detaljforskriften § 3 første ledd og hovedforskriften §§ 1 og 5, framgår formålet med distribusjonstilskudd. Detaljforskriften § 3 første ledd slår fast at tilskuddet skal bidra til «kvalitet og bredde i filmtilbudet i Norge, og til økt tilgang til kvalitetsfilm for barn, på kino og andre plattformer».
- (42) Av hovedforskriften § 5 framgår det at tilskuddet skal bidra til «at publikum i Norge får tilgang til et bredt og variert tilbud av norske og utenlandske filmer [...] med høy kulturell verdi og kunstnerisk kvalitet». Tilskuddet skal også bidra til «formidling av filmhistorie og kunnskap om norsk og utenlands film [...], gi økt film- [...] og mediekompetanse og bidra til profesjonelt miljø for formidling av audiovisuelle verk i Norge».
- (43) Det framgår videre av hovedforskriften § 1 at tilskudd skal bidra til:

«a. et bredt og variert tilbud av audiovisuelle produksjoner av høy kulturell verdi og kunstnerisk kvalitet,

- b. at audiovisuelle verk når et stort publikum i Norge og utlandet,
 - c. god formidling av norske og utenlandske audiovisuelle verk, filmkunst og filmkultur, samt
 - d. en profesjonell, likestilt og mangfoldig audiovisuell bransje med sunn økonomi.»
- (44) Regelverket gir NFI et betydelig rom for skjønn ved vurderingen av om det skal gis distribusjonstilskudd i enkeltsaker. Klagenemnda kan ikke overprøve utvalgets kunstneriske eller filmfaglige skjønn, jf. hovedforskriften § 8 første ledd, andre setning. Nemndas overprøving vil dermed som hovedregel måtte begrenses til en vurdering av om saksbehandlingen hos NFI i den foreliggende klagesaken oppfyller de alminnelige forvaltningsrettslige kravene til forsvarlig saksbehandling. Hvorvidt NFI i tilstrekkelig grad har begrunnet det påklagede vedtak og foretatt en vurdering i tråd med gjeldende regelverk, vil være en sentral del av denne vurderingen.
- (45) Utvalget har begrunnet avslaget i en samlet vurdering av kunstnerisk kvalitet, bidrag til mangfold, lanseringsstrategi og gjennomføringsevne. Utvalget har vurdert at klager, sett opp mot de øvrige søkerne i ordningen, scoret for lavt i disse kategoriene til å bli prioritert for pakketilskudd.
- (46) Etter klagenemndas syn er det i tråd med både hovedforskriften og detaljforskriften at utvalget vektlegger kunstnerisk kvalitet, bidrag til mangfold, lanseringsstrategi og gjennomføringsevne i vurderingen av om det skal gis tilskudd. Høy kunstnerisk kvalitet er nettopp en forutsetning for tilskudd etter detaljforskriften § 3 andre ledd. Videre er mangfold i filmtilbudet («bredde») framholdt som et sentralt formål med distribusjonstilskuddet, jf. detaljforskriften § 3 første ledd. Når det gjelder vektleggingen av lanseringsstrategi, er det i høringsnotatet til forskriften framholdt som en forutsetning for tilskudd at en distributør kan legge en fornuftig lanseringsstrategi for filmene, jf. Høring – ny forskrift om tilskudd til filmformidling (underforskrift) s. 4. Krav til gjennomføringsevne er indirekte forutsatt gjennom krav til søker i detaljforskriften § 9 andre ledd. Av bestemmelsen framgår det at søker skal kunne dokumentere tilfredsstillende økonomisk, faglig og praktisk evne til å gjennomføre prosjektet. Vektlegging av lanseringsstrategi og gjennomføringsevne er også i tråd med formålet med tilskuddet, herunder at tilskuddet skal bidra til «økt tilgang» til kvalitetsfilm, jf. detaljforskriften § 3 første ledd, og at tilskudd skal bidra til «god formidling» av audiovisuelle verk, jf. hovedforskriften § 1 bokstav c. Distributørenes tidligere resultater er også et saklig moment i vurderingen av om tilskudd skal gis, jf. detaljforskriften § 11 bokstav f. Vurderingene som NFI og utvalget har gjort i saken er dermed i samsvar med detaljforskriften §11.
- (47) Medieklagenemnda oppfatter at klager er uenig i utvalgets vurderinger av kunstnerisk kvalitet, bidrag til mangfold, lanseringsstrategi og gjennomføringsevne. Hvorvidt de vurderinger som er gjort er riktige eller ikke, knytter seg etter klagenemndas vurdering til utvalgets kunstneriske og filmfaglige skjønn, som nemnda ikke kan overprøve etter hovedforskriften § 8 første ledd, andre setning.
- (48) Spørsmålet blir dermed hvorvidt vurderingene i tilstrekkelig grad er begrunnet.
- (49) Det grunnleggende kravet til forsvarlig saksbehandling innebærer at begrunnelsen må gi parten mulighet til å ta stilling til om vedtaket er riktig, og at det er foretatt en reell og selvstendig vurdering av klagers søknad med utgangspunkt i de vilkår og kriterier som

gjelder for avgjørelsen i saken. Dette kravet tilsier etter nemndas vurdering at det ikke er tilstrekkelig å framsette et postulat om at klagers søknad er vurdert som svak eller svakere enn konkurrentenes. Svakheterne må konkretiseres nærmere i begrunnelsen.

- (50) Utvalgets vurdering av klagers lanseringsstrategi er nokså generell og knapp, men viser etter nemndas vurdering likevel at det for dette momentets vurdering er foretatt en reell og selvstendig vurdering av klagers søknad.
- (51) Når det kommer til klagers gjennomføringsevne viser utvalget til dårlige anmeldelser og svake besøkstall på filmer for voksne. Utvalget har også vist til at barnefilmene derimot når et stort publikum, slik at disse filmene har lite behov for tilskudd for å nå fram til målgruppen. Klager er uenig i at deres filmer for voksne har fått dårlige anmeldelser, og klagenemnda forstår det slik at klager gjør gjeldende at NFIs vurdering bygger på uriktig faktisk grunnlag. I forbindelse med klagebehandlingen har NFI sagt seg enig med klager, og nemnda må for dette momentets vedkommende legge til grunn at NFI har rettet opp feilene i det faktiske grunnlaget for vedtaket. Nemnda har derimot merket seg at *lave* besøkstall for filmer for voksne av utvalget er brukt som en indikasjon på dårlig gjennomføringsevne, mens *høye* besøkstall for filmer for barn ifølge utvalget tilsier at det ikke er behov for tilskudd. Nemnda har vanskelig for å se at besøkstall kan vektlegges ulikt på denne måten, og dette trekker i retning av at begrunnelsen ikke oppfyller kravet til forsvarlig saksbehandling.
- (52) Medieklagenemnda er videre av den oppfatning at utvalgets vurderinger av kunstnerisk kvalitet og bidrag til mangfold er mangelfullt begrunnet. Det framsettes et postulat om at den kunstneriske kvaliteten i flere av filmene ikke er tilstrekkelig, uten at svakheterne konkretiseres nærmere, annet enn at barnefilmene fremstår som «generiske sjangerfilmer» med et «lite originalt uttrykk». Nemnda innser at det kan være krevende å formulere vurderinger av kunstnerisk kvalitet, men legger likevel til grunn at det må være mulig å begrunne noe nærmere enn hva utvalget har gjort i denne saken. Også når det gjelder filmenes bidrag til mangfold legges det bare til grunn at kun to av de omsøkte filmene bidrar til mangfold, uten at dette er forsøkt begrunnet ytterligere.
- (53) Når det foretas en prioritering mellom kvalifiserte søkere bør det også gis en konkret og etterprøvbar begrunnelse for denne prioriteringen med grunnlag i kriteriene angitt i detaljforskriften § 11. Av NFIs innstilling til klagenemnda framgår det at klager har oppnådd lavest poengsum av alle søkerne. NFI har vist til at selv om klager skulle blitt hørt med alle sine anførsler om feil i utregningen av poeng, samt anførsler om hvilke filmer som skulle vært med i beregningen av poeng, så ville klager likevel ikke oppnådd høyere poengsum enn neste søker på listen. Til dette vil Medieklagenemnda bemerke at NFIs system for poengsetting av søknadene framstår som lite tilgjengelig og etterprøvbart. Det faktum at poengsummene for alle søknadene ble justert som en konsekvens av forhold som ble påpekt av klager i denne saken, gir etter nemndas vurdering grunn til å stille spørsmål ved påliteligheten til det kvantitativt pregede systemet for søknadsvurdering som NFI praktiserer.
- (54) Klagenemnda er på denne bakgrunn kommet til at NFIs og utvalgets begrunnelse i saken er mangelfull, og ikke i tilstrekkelig grad viser at det er foretatt en reell og selvstendig vurdering av klagers søknad med utgangspunkt i de vilkår og kriterier som framgår av forskriftene. Nemnda er derfor kommet til at avslaget på søknad om pakketilskudd ikke oppfyller kravene til forsvarlig saksbehandling.

Konklusjon:

På denne bakgrunn treffer Medieklagenemnda følgende

vedtak:

Norsk filminstituttts avslag 16. januar 2023 på søknad om pakketilskudd til distribusjon av utenlandsk kvalitetsfilm er ugyldig. Vedtaket oppheves og sendes tilbake til NFI for ny behandling.

Vedtaket kan ikke påklages, jf. forvaltningsloven § 28 tredje ledd.

Etter forvaltningsloven § 36 kan en part kreve dekket vesentlige sakskostnader som har vært nødvendige for å få endret et vedtak til gunst for parten. Et eventuelt krav om dekning av sakskostnader må settes fram senest 3 uker etter at melding om det nye vedtaket er kommet fram til vedkommende part. Kravet sendes til Medieklagenemnda v/ Klagenemndssekretariatet.

Dokumentet er elektronisk godkjent og har ingen signatur